

206. Magyarsarlós határa

(Baranya megye) U

2006. december 14-én terepbejárást végeztünk a BMMI Culture 2000 pályázatának keretében.

Kerekes-dűlő: A települést É felől határoló domb hát déli részén légi felderítés során egy 350×260 m átmérőjű körárkot észleltünk. A terepbejárást nagy mennyiségű késő neolitik (lengyeli kultúra) kerámia és pattintott kőeszközök kerültek elő a szántásban.

Telek-dűlő: A légi fotókon látható foltok alapján a Nagykozári-pataktól É-ra eső területen kevés őskori kerámiát gyűjtöttünk. A lelőhely korának pontosabb meghatározása csak további anyaggyűjtés után lehetséges.

Munkatársak: Csordás Bálint, Gáti Csilla, Lóki Róbert, Vajda Olga.

BERTÓK GÁBOR

207. Majs határa

(Baranya megye) Ő, Ró, Kö

2006. március–áprilisban régészeti terepbejárást végeztünk az M6 autópálya Bóly–országhatár 193+000–211+400 km-szelvénye közötti szakaszán tervezett 561. sz. összekötő út nyomvonalán.

Majsa faluhely: Sikertelenül azonosítani az 1968-ban megfigyelt középkori Majsa település felszíni nyomait.¹⁷ A nyomvonal 2+600–3+100 km-szakaszán a település teljes megelőző régészeti feltárása szükséges.

Malomárok: Fenti lelőhelytől K-re őskori és római kori település nyomait találták 1968-ban Papp László. Ezt sikerült azonosítani most a tervezett nyomvonal 1+700–1+900 km-szakaszán, ahol teljes megelőző feltárást kell végezni.

Munkatárs: Kovaliczky Gergely.

NAGY ERZSÉBET

208. Makó, Bekai-dűlő

(Csongrád megye) Á

2006. február 21–22-én régészeti terepbejárást végeztünk a tervezett Makó–Királyhegyes közötti 4424. sz. út nyomvonalán.

7. sz. lh.: A nyomvonal 4+690–4+915 km-szelvénye között kis kiterjedésű Árpád-kori település felszíni nyomait találtuk meg. A nyomvonal 4+800 km-szelvényénél a bejárt terület 80 m széles sávjának K-i széle egy nagy területű lapos, vizes, egykori felszíni víz mellett található. A lelőhely a környezetéből alig kiemelkedő dombocsán terül el. A felszíni leletek intenzitása csekély, kevés Árpád-kori töredéket találtunk.

8. sz. lh.: A nyomvonal 3+515–3+780 km-szelvénye között kis kiterjedésű Árpád-kori település felszíni nyo-

mait találtuk meg. A felszíni leletek intenzitása csekély, a gyűjtött kerámia Árpád-kori.

Munkatársak: Sóskuti Kornél régész, Gábor László, Máté Genovéva, Nagy Norbert régésztechnikusok (MFM).

SZALONTAI CSABA

209. Mátyus, 10. sz. anyagyerőhely

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Sza

2006. augusztus 3-án helyszíni szemlét végeztünk a területen. A lehumuszolt területre lépve már az elején találtunk cserepeket. A bánya területét bejárva annak É-i végében koncentráálódtak a leletek, D felé haladva a sekély humuszolásban a lelőhely eltűnt. Mivel a bányától É-ra kukorica, K-re, és D-re erdősáv illetve töltés, Ny-ra a Holt-Tisza ága van, a lelőhely pontos méreteit nem tudtuk megállapítani. A talált cserepek mintegy fele volt közelebből meg nem határozható bronzkori, másik fele korongolt, (1 db bepecsételt) Beregsurányi kerámia. A terület a Holt-Tisza melletti magas plató.

LUKÁCS JÓZSEF

210. Mesteri-Intaháza, Inta-pusztá

(Vas megye) B, Ró, Á, Kk, Kú

2006. július 31. és augusztus 5. között befejeztük a római kori villa és az Árpád-kori, valamint középkori-kora újkori temető kutatását. Az újkori temető egy részlete még kutatatlan a mai intai temetőtől D-re, illetve a további ásatást ugyanez a ma is használatos temető teszi lehetetlenné. Ebben az évben 4037 m²-t tártunk fel, s ezzel elértük a 11. sz. vége felé megnyitott Árpád-kori temető É-i szélét, amelynek így kutatását sikerült lezárunk. Összesen 29 sírt tártunk fel. Többségük vasszegekkel erősített koporsós volt. Csak néhány temetkezésben volt melléklet: S-végű karikák, ezüst pántgyűrű, nyitott végű karikák, vaskés. A római kori villához tartozik egy szétromcsolt kemence, amelybe a 13/2006 sz. sírt ásták. Ilyen kemencéket a korábbi években is feltártunk. A római villa épületeinek maradványait a késő középkor-kora újkorban építőanyag bányahelyeként hasznosították. Több ilyen beásást találtunk. Ugyanakkor az sem kizárt, hogy a villa maradványait felhasználva faszerkezetes épületek is állhattak itt ekkor, ugyanis középkori kályhaszemek töredékeit is megtaláltuk gödrök és árkok betöltésében. A Q/2006 objektumot a 12/2006 sz. sír alatt találtuk meg és tártuk fel. Betöltéséből néhány darab kora bronzkori(?) kerámia került elő. Ez az első és egyetlen ilyen korú objektum a 6 év alatt megkutatott területen.

Munkatárs: Vámos Gábor régésztechnikus.

ILON GÁBOR

211. Mezőberény, Hosszútelek-dűlő

(Békés megye) Á, Kö

2006. október 3-án kamuti lakos telefonon bejelentést tett arról, hogy ugyanott, ahol korábban a keresztet

17 Papp László jelentése, JPM Rég. Ad. 1167-83.

(Mezőberény 6. sz. lelőhely, Árpád-kori körmeneti kereszt MMM ltsz. 2004.1.1.) is találták, további „érdekes” tárgyak kerültek elő. A tárgyakat a bejelentő a learatott, szárazúzózott napraforgófüldön, a felszínen találta, a templomhelyen, ugyanott, ahol korábban a körmeneti keresztet. A most talált két tárgy kb. egy méternyire hevert egymástól.

Az egyik egy külső oldalán aranyozott, domborított virágmotívumokkal díszített, szélein lyuksorral szegélyezett, téglalap alakú, két végén töredékes rézlemez, amely egy Árpád-kori, fából készített kereszt borítólemeze volt (h.: 9 cm, sz.: 3,8 cm). A másik tárgy egy külső oldalán szintén aranyozott, rézlemezről készült kereszttartó volt, amelyet eredetileg rúd végére erősíthettek. Alsó része köpűs, kör alakú szélétől fölfelé szűkülő, felső harmadában két negyedgömbből egymáshoz forrasztott – jelenleg deformált – nádusszal tagolt, e fölött pedig fölfelé enyhén kiszélesedő, téglalap alakúra formált,

hogy itt egy kereszt alsó tuskéjének foglalata lehessen (m.: 10 cm, köpűátm.: 2,5 cm, sz.: 4,5 cm, túske foglalata fölül: 1,5×0,8 cm). Felső túskefoglatában textil- és famaradványok voltak. (Lásd az illusztrációkat!)

A leletbejelentő mindkét tárgyat átadta a Munkácsy Mihály Múzeum számára.

SZATMÁRI IMRE

212. Mezőkeresztes, Kazinczy utca 11.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, Sza, Á

2006. augusztus 10-én régészeti helyszíni szemlét végeztem a Kazinczy utca 11. sz. mögötti telken, ahol egy 2000 m²-es díszítő kialakítását tervezték. A szemle időpontjában a díszítő teljes területe le volt humuszosva, a D-i kétharmadában 35–40 cm, az É-i harmadában mintegy 90 cm volt leszedve. A kitermelt földdel a tó körüli gátat emelték meg. A D-i kétharmadon jól szemlélhető felszínen több foltot figyeltünk meg, ezekben embercsontokat találtunk. A tó D-i végében karámokhoz hasonló foltjelenséget tapasztaltunk. A felszínen több helyen is őskori, császárkori és Árpád-kori kerámiát gyűjtöttünk. A mélyebbre szedett É-i részen csak a gátba kihányt földben találtunk leleteket. A tervezett díszítő területe és környezete régészeti lelőhely, a Kácsipatak által körbeölelt domb legmagasabb pontján fekszik, kimondottan alkalmas emberi megtelepedésre.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

213. Mihályi, Dőry-kastély

(Győr-Moson-Sopron megye) Kk, Kú

A kastély környezetében régészeti kutatás korábban nem történt. A 2006. évi ásatás során arra törekedtünk, hogy a kastély környezetét néhány árokkal átvágva alapvető ismereteket nyerjünk a rétegekről és a feltételezett objektumokról. Munkánkkal párhuzamosan Sarkadi Márton művészettörténész a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal munkatársa falkutatást végzett a földszinten. Az általa feltárt egyes jelenségek értelmezéséhez alapvetően járultak hozzá a régészeti árkokban talált objektumok, ugyanúgy, mint ahogy az árkokban előkerültek értelmezéséhez is elkerülhetetlen volt a falkutatás eredményeinek figyelembe vétele.